

Asia: VN/27647/2020

Työryhmän mietintö eurooppalaisen rikosrekisteritietojärjestelmän täydentämisestä kolmansien maiden kansalaisten osalta (ECRIS-TCN)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

HELSINGIN HOVIOIKEUS

12.5.2022

Oikeusministeriölle

Viite: Oikeusministeriön lausuntopyyntö, dnro VN/27647/2020

Asia: Hovioikeuden lausunto

Hovioikeus lausuu oikeusministeriön lausuntopyyntöön seuraavan.

Työryhmä ehdottaa muutoksia esimerkiksi rikosrekisterilakiin ja pakkokeinolakiin sekä erinäisiin muihin lakeihin tarkoituksena tehdä EU-sääntelyn edellyttämät muutokset ja täydentävä sääntely kansalliseen lainsäädäntöön. Kysymys on EU:n jäsenvaltiossa rikostuomion saaneiden kolmansien maiden kansalaisten tunnistetietoja sisältävän keskitetyn tietojärjestelmän (ECRIS-TCN) perustamisesta, käytöstä ja tietojenvaihdosta.

Suurelta osin työryhmän ehdotus ei koske varsinaisesti tuomioistuinten toimintaa. Hovioikeus esittää huomionsa ehdotukseen ainoastaan siltä osin, kun sillä on tuomioistuimen kannalta merkitystä.

Rikosrekisterilakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että rikosilmoituksen numero tai useiden rikosilmoitusten numerot lisättäisiin rikosrekisteriin merkittäviin tietoihin. Työryhmän ehdotuksessa ei ole kuitenkaan selvitetty, miten numero käytännössä siirretään rikosrekisteritietoihin, mitä tietojärjestelmämuutoksia tarvitaan ja mitä kustannuksia niistä aiheutuu. Jatkovalmistelussa nämä kysymykset olisi tärkeä selvittää ja ratkaista. Hovioikeus kiinnittää huomiota siihen, ettei yleisten tuomioistuinten rikostuomioiden tuomiolauselmile tällä hetkellä merkitä rikosilmoitusnumeroa, joten tieto ei siirry Oikeusrekisterikeskukselle. Rikosilmoitusnumeron merkitseminen tuomiolauselmaan heikentäisi sen luettavuutta.

Rikosilmoituksen numeron tai rikosilmoitusten numeroiden siirtäminen Oikeusrekisterikeskukselle olisi tehtävä tietojen merkitsemisestä oikeushallinnon valtakunnalliseen tietovarantoon annetun oikeusministeriön asetuksen (1177/2020) 3 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaisella tavalla eli tallettamalla tiedot oikeushallinnon valtakunnalliseen tietovarantoon (ns. jakelu). Tällaisen tietovarantoon tallettamisen mahdollistaminen vaatisi tuomioistuimissa tietojärjestelmämuutoksia.

Jatkovalmistelussa on selvitettävä, miten tarpeelliset tiedot siirtyvät tuomioistuimista Oikeusrekisterikeskukselle sekä näiden tiedonsiirtojen vaatimat tietojärjestelmämuutokset ja kustannukset. Tietojen siirron tulee tapahtua osana nykyistä tuomiotietojen jakelua mahdollisimman yksinkertaisesti ja automaattisesti. Kustannusten ei tule vähentää tuomioistuinten perustehtävään tarkoitettuja määrärahoja.

Hovioikeuden presidentti

Asko Välimaa

Rantala Anssi
Helsingin hovioikeus